

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: I.Što je povijest

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- pojasniti što je povijest? - nabrojati povijesne izvore	- odrediti pojam povijest - pojasniti povijesne izvore	- imenovati znanosti koje izučavaju povijesne izvore - uočiti raznolikost i važnost povijesnih izvora u izučavanju povijesti	- definirati povijest, povijesne izvore, ljudske zajednice i objasniti i razlikovati povijest kao znanost i kao nastavni predmet
- usvojiti pojam obitelj	- nabrojati povijesna razdoblja - pojasniti eru i kako se dijeli - kako se zove naše doba ?	- razlikovati povijest kao znanost i kao nastavni predmet - imenovati znanosti i ustanove koje izučavaju i čuvaju povijesne izvore	- uočiti raznolikost i važnost povijesnih izvora u izučavanju povijesti - imenovati znanosti i ustanove koje izučavaju povijesne izvore
- razlikovati tisućljeća, stoljeća i desetljeća	- približno odrediti povijesna razdoblja na lenti vremena	- na crti vremena odrediti vremenska razdoblja	- na crti vremena odrediti vremenska razdoblja, snalaziti se u prostoru - usporediti povijesne i geografske zemljovide - imenovati povijesna razdoblja - na slikovnom materijalu obrazložiti promjene u životu čovjeka

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: II. Život ljudi u prapovijesti

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- navesti prapovijesna razdoblja - razlikovati kameno i metalno doba	- opisati način života ljudi u prapovijesti - znati razlikovati društvene skupine u prapovijesti (obitelj – rod – pleme)	- povezati način obrade kamena / metala s načinom života ljudi, gospodarstvom, društvenim ustrojem, kulturom, običajima, vjerovanjem	- samostalno baratati svim nastavnim sadržajima o prapovijesti - uspoređivati način života u ranijim i kasnijim razdobljima - iznositi vlastite zaključke i primjedbe o životu u prapovijesti
- usvojiti pojam prapovijest - usvojiti pojam homo sapiens	- objasniti pojam neandertalac	- nabrojati i opisati najznačajnija nalazišta iz kamenog i metalnog doba u Hrvatskoj	- razumjeti i objasniti posljedice raznih čovjekovih otkrića (vatra, keramika, kotač...)
- znati za Krapinskog pračovjeka - opisati izgled pračovjeka	- na lenti vremena ispravno označiti prapovijesna razdoblja - znati tko su Iliri	- usporediti neandertalca i homo sapiensa - na zemljovidu pokazati područja ilirskih plemena	- osnovne podatke o nalazištima
- prepoznati Vučedolsku golubicu kao prapovijesni nalaz	- na zemljovidu pokazati nalazišta u Hrvatskoj (Krapina i Vučedol)	- na zemljovidu pokazati područja ilirskih plemena	- pokazati na zemljovidu prapovijesna nalazišta

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: III. Civilizacije prvih pisama

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- nabrojati civilizacije prvih pisama	- objasniti zašto su prve civilizacije nastale u dolinama velikih rijeka	- odrediti na crti vremena vrijeme početka nastanka prvih civilizacija	- usporediti položaj pojedinih društvenih slojeva i objasniti organizaciju država
- prepoznati različita pisma - na slici prepoznati Hamurabijev zakonik - pojasniti pojmove faraon piramide	- uočiti različita pisma i načine pisanja - objasniti važnost zakonika za život ljudi	- opisati društvenu piramidu - imenovati istaknute osobe toga razdoblja	- objasniti i procijeniti važnost pisama - usporediti običajno pravo i zakonik - razlikovati različita vjerovanja
- znati što je biblioteka i čemu služi	- nabrojiti najvažnije građevine - opisati svakodnevni život ljudi	- analizirati i usporediti vrste pisama, načine pisanja i korištenje pisama	- procijeniti uloge istaknutih osoba
- na zemljovidu pokazati Egipat, Indiju i Kinu	- na zemljovidu pokazati gdje su nastale prve civilizacije (doline velikih rijeka)	- imenovati, pokazati na zemljovidu položaj i objasniti nastanak prvih civilizacija	- objasniti nastanak prvih civilizacija, smjestiti ih u prostor i vrijeme

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: IV. Uspon stare Grčke

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- imenovati egejske civilizacije - imenovati neke najvažnije ratove Grčke	- nabrojati plemena Helena - objasniti pojmove mit i mitologija, ispričati neki od mitova	- objasniti razvoj egejskih civilizacija, smjestiti ih u vrijeme i prostor - analizirati povijesne izvore, mitove, građevine, umjetnička djela	- samostalno definirati i objasniti sve ključne pojmove - uočiti i obrazložiti uzroke i posljedice grčke kolonizacije
- pojasniti pojam kolonizacija	- nabrojiti najvažnija kulturna postignuća	- objasniti seobu Helena - opisati uzroke, tijek i posljedice ratova koje su vodili Grci	- usporediti i procijeniti važnost kulturnih postignuća helenskih naroda - ocijeniti važnost najvažnijih povijesnih osoba
- prepoznati na slici najvažnije građevine - prepričati ukratko neki mit	- pojasniti pojam polisa	- obrazložiti kolonizaciju Grka – uzroke, vrijeme, pravce i njezinu važnost (Hrvatska također)	- samostalno analizirati povijesne izvore, mitove, građevine, umjetnička djela
- pokazati na zemljovidu područje Krete i prepoznati prostor koje su naselili Grci	- imenovati i na zemljovidu pokazati područja egejskih civilizacija - pokazati na zemljovidu najvažnije polise	- snalaziti se na zemljovidu	- samostalno se snalaziti na zemljovidu i lenti vremena

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: V. Atenska demokracija

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- definirati pojam demos i demokracija - imenovati znamenite osobe Atene	- protumačiti pojam demos – koje slojeve obuhvaća - navesti istaknute pojedince i njihova postignuća	- razlikovati i objasniti pojmove demos i demokracija - usporediti društva Atene i Sparte	- vrjednovati atensku demokraciju iz perspektive ondašnjeg vremena - usporediti atensku demokraciju s današnjim shvaćanjem demokracije
- prepoznati pojam Olimpijske igre - opisati odgoj Spartanaca	- obrazložiti pojam demokracija na primjeru Atene - navesti sukobljene strane u Peloponeskom ratu	- obrazložiti pojam demokracije i usporediti demokraciju nekad i danas	- rekonstruirati svakodnevni život pripadnika raznih slojeva društva u Ateni i Sparti
- opisati proročište - na lenti vremena smjestiti 776. g. pr. Krista	- opisati značenje Olimpijskih igara za život Grka - navesti kulturna dostignuća Helena	- procijeniti važnost istaknutih osoba i njihovih postignuća (zakonodavci, Periklo)	- ocijeniti ulogu Perikla, grčkih filozofa, Solona... - prepoznati utjecaj helenskih dostignuća u suvremenoj kulturi
- na zemljovidu pokazati glavne polise	- na zemljovidu pokazati prostor Peloponeskih ratova	- na zemljovidu pokazati najvažnije ratove Grčke	- samostalno se snalaziti na zemljovidu i lenti vremena

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: VI. Helenizam

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVNE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- prepoznati i imenovati velikog vojskovođu Aleksandra Makedonskog	- objasniti razliku između pojmova helenska i helenistička kultura - pojasniti pojam filipike	- uočiti uzroke i posljedice velikih osvajanja Aleksandra Makedonskog	- uočiti i obrazložiti uzroke i posljedice velikih osvajanja Aleksandra Makedonskog
- pojasniti pojam helenizam barbari filipike	- navesti istaknute znanstvenike	- objasniti razlike između helenske i helenističke kulture	- na primjeru helenističke kulture uočiti i naglasiti sklad stapanja različitih kultura, iznijeti svoj stav o tome
- na crti vremena pokazati 4.stoljeće pr. Krista	- opisati pohod Aleksandra Makedonskog	- vrjednovati ulogu Aleksandra Makedonskog u povijesnim zbivanjima	- ocijeniti značenje A. Makedonskog u velikim povijesnim zbivanjima
- na zemljovidu locirati Makedoniju	- na zemljovidu pokazati Aleksandrova osvajanja	- na zemljovidu i crti vremena pratiti pohod Aleksandra Makedonskog na istok	- pohode pratiti na zemljovidu i crti vremena - samostalno snalaženje na povijesnom zemljovidu i lenti vremena

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: VII. Početci Rima

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVJE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- imenovati narode koji žive na Apeninskom poluotoku - imenovati osnovnu podjelu rimskog društva	- samostalno ispričati osnovne spoznaje o Galima, Grecima Etruščanima i Italicima - razumjeti pojam patrijarhalne obitelji	- prepoznati elemente etruščanske kulture i njihov utjecaj na rimsku kulturu	- samostalno baratati svim nastavnim sadržajima
- ispričati legendu o Romulu i Remu - znati osnovna obilježja svakodnevnog života, odjeće, obuće, prehrane Rimljana	- razumjeti razliku između legende i znanosti - usvojiti pojam toga tunika - opisati rimsko vjerovanje, kapitolijsko trojstvo, odabrane mitove, hramove	- navesti uzroke i posljedice društvenih sukoba - prepoznati utjecaj grčke religije na razvoj rimske religije	- artikulirati vlastita razmišljanja o rimskom društvu, uzrocima društvenih sukoba, ustroju rimske vlasti i sl.
- razlikovati podjelu na tri razdoblja rimske vlasti: kraljevstvo, republika, carstvo	- objasniti pojmove kraljevstvo republika carstvo plebejci tribuni patriciji	- objasniti vjerovanja Rimljana	
- pokazati Apeninski poluotok na zemljovidu	- na zemljovidu imenovati narode koji na njemu žive		

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: VIII.Republika i Carstvo

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVJE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- pojasniti pojmove senat diktator, legija Rimsko C.	- definirati pojmove diktator konzul, provincija. - razlikovati organizaciju vlasti u republici i carstvu	- obrazložiti ustanove Rimske Republike - usporediti Rim u doba Republike i u doba Carstva (izgled, građevine, svakodnevni život Rimljana)	- objasniti uzroke jačanja te opadanja rimske moći
- opisati rimskog vojnika	- navesti najvažnije građevine u Rimu - znati tko su robovi - znati obilježja rimske vojske	- objasniti što su trijumvirati, zašto su nastajali - opisati stanje u Rimu u doba cara Augusta	- objasniti uzroke i posljedice rimskih ratova (npr. punski ratovi)
- znati tko je Cezar, navesti nekoliko rimskih careva - znati što je trijumvirat	- opisati značaj nekoliko istaknutih osoba u Rimskoj Republici te nekoliko rimskih careva	- na lenti vremena prikazati kronologiju najvažnijih rimskih careva - opisati Spartakov ustanak	- objasniti agrarne reforme braće Grakho - izraziti vlastito razmišljanje o određenim prilikama u Rimskoj Republici i Carstvu, uzrocima i posljedicama određenih događaja
- na zemljovidu pokazati Rimsku Republiku	- navesti i pokazati na zemljovidu nekoliko rimskih provincija	- na zemljovidu i crti vremena pratiti razvoj i širenja Rima	

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: IX. Hrvatski prostor u antičko doba

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- navesti nekoliko najvećih rimskih spomenika na hrvatskom prostoru (Arena, Dioklecijanova palača)	- imenovati narode na području Ilirika - navesti provincije na području Ilirika	- opisati ilirske ratove, uzroke i posljedice	- vrjednovati kulturnu baštinu Grka i Rimljana na području Hrvatske
- definirati pojam romanizacija	- opisati život Ilira - imenovati i pokazati na zemljovidu nalazišta grčke i rimske kulture	- objasniti položaj provincija u Iliriku u kontekstu rimske države	- opisati posljedice romanizacije na području Ilirika
- znati tko su Iliri	- navesti imena rimskih i grčkih gradova na području Hrvatske	- pokazati na zemljovidu rimske i grčke gradove	- izraziti vlastito mišljenje o čuvanju kulturne baštine
- pokazati na zemljovidu neka nalazišta rimske i grčke kulture	- pokazati na zemljovidu provincije u Iliriku	- pokazati na zemljovidu narode na području Ilirika	- samostalno se snalaziti na zemljovidu i lenti vremena

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: X. Pojava kršćanstva

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- definirati pojmove kršćanstvo, apostoli katakombe	- opisati progone kršćana - objasniti pojam katakombe	- razumjeti razloge progona kršćana i posljedice na razvoj kršćanstva - opisati funkcije katakombi	- kritički analizirati postupke rimske države prema prvim kršćanima
- prepoznati kršćanske simbole	- opisati kršćanske simbole - znati postupke cara Dioklecijana	- izreći značenje i korištenje kršćanskih simbola - znati ulogu cara Dioklecijana, Konstantina i Teodozija - navesti važne odluke koje se tiču kršćana	-obrazložiti značaj širenja kršćanstva i promjene rimskih careva u odnosu prema kršćanima
- navesti osnivača kršćanstva	- opisati pojavu i širenje kršćanstva - opisati ustroj prvih kršćanskih zajednica	- imenovati prve istaknute kršćane s hrvatskog područja	- obrazložiti važnost Milanskog edikta na razvoj kršćanstva
- na zemljovidu pokazati Svetu zemlju i Rim	- na zemljovidu pokazati širenje kršćanstva djelomično	- na zemljovidu pokazati širenje kršćanstva u potpunosti	- samostalno se snalaziti na zemljovidu i lenti vremena

Županijsko stručno vijeće povijesti osnovnih škola Vukovarsko–srijemske županije

TABLICA RAZINE ZNANJA

5. RAZRED

NASTAVNA TEMA: XI. Seoba naroda

RAZINA ZNANJA PREDVIĐENA ZA POJEDINU BROJČANU OCJENU			
Jednoznačno i konkretno odrediti što se očekuje od učenika, tj. što bi učenik trebao moći učiniti s obzirom na KLJUČNE POJMOVJE I OBRAZOVNA POSTIGNUĆA PREDVIĐENA NASTAVNIM PLANOM I PROGRAMOM za:			
<i>DOVOLJAN</i>	<i>DOBAR</i>	<i>VRLO DOBAR</i>	<i>ODLIČAN</i>
- znati reći što označava pojam seoba naroda	- navesti značajke Germana i opisati politiku Rima prema njima	- obrazložiti uzroke i posljedice seobe naroda i slabljenja Rimskoga Carstva	- razumjeti posljedice velikih seoba na današnju etničku sliku Europe
- ispričati kako je prestalo postojati Zapadno Rimsko Carstvo	- nabrojati barbarske narode	- razumjeti posljedice hunske provale u Europu i uzroke preseljenja barbarskih naroda prema zapadu	- procijeniti potrebu za podjelom Carstva na Istočno i Zapadno - obrazložiti zašto se Zapadno Carstvo raspalo, a Istočno nije
- označiti na crti vremena godinu 476. kojom Zapadno Carstvo prestaje postojati	- na crti vremena označiti podjelu Carstva	- razumjeti okolnosti koje su dovele do podjele Carstva na Istočno i Zapadno i raspada Zapadnog Carstva	- znati izračunati koliko je trajalo Rimsko Carstvo, prije koliko se vremena raspalo i slično
- pokazati na zemljovidu prostor Carstva i prostor barbarskih naroda	- na povijesnom zemljovidu pokazati prostor Istočnog i Zapadnog Rimskog Carstva	- pratiti na povijesnom zemljovidu i na crti vremena dolazak novih naroda na područje Zapadnog Rimskog Carstva	- usporediti zemljovid Europe prije i poslije velikih seoba